

Paa den i Genève i Efteraaret 1921 afholdte internationale Arbejdskonference blev der vedtaget en Henstilling, der findes aftrykt som Bilag 9 til Lovforslaget, om et ugentligt Hviledøgn i offentlige og private Handelsvirksomheder og dermed i Forbindelse staaende Virksomheder. Det vil ses, at denne Henstilling er fyldstgjort ved det foreliggende Lovforslag, og dersom dette ophøjes til Lov, vil der altsaa kun være at indsende til Arbejdsbureauet i Genève en Fortegnelse over de enkelte Undtagelser, som man har maattet fastsætte for enkelte Virksomheders Vedkommende, jfr. Lovforslagets §§ 2—4.

Det foreliggende Lovforslags Bestemmelser omfatter ogsaa de sønderjydske Landsdele. Lukkebestemmelserne der har hidtil været fastsat i et midlertidigt Cirkulære, hvis Indhold var gældende for det hele Land, og som bekendtgjordes 27. September 1921. De i dette Cirkulære indeholdte Bestemmelser er gældende for Tiden fra 1. Oktober 1921 til 31. Marts 1922 og udløber altsaa ret snart.

Jeg skal ikke her gøre Rede i Enkeltheder for Lovforslaget og heller ikke for, hvor Udvalgets Forslag og det foreliggende Lovforslag maatte afvige fra hinanden. Ærede Medlemmer vil til Studium af hele dette Spørgsmaal have et fuldt tilstrækkeligt oplysende Materiale i Bilagene. Derimod skal jeg gøre nogle enkelte Bemærkninger om Lovforslagets Indhold. Jeg skal først henlede Opmærksomheden paa, at Lovforslagets § 1 fastsætter de i den senere Tid gældende Lukkebestemmelser som ogsaa fremtidig gældende, altsaa saaledes, at der de 4 første Ugedage maa holdes aabent fra 6 Morgen til 6 Aften, om Fredagen til 7 Aften, om Lørdagen til 9 Aften. Under Forhandlingerne om dette Lovforslag i Socialraadet er der fra en enkelt Side blevet gjort opmærksom paa de Forhold, som de nu gældende Lukkebestemmelser vil kunne tænkes at medføre og vel allerede har medført i forskellige Landkommuner, hvor den Omstændighed, at Arbejdet slutter ved 6-Tiden, kan gøre det uheldigt, navnlig hvor man har langt til Handelsstedet, at Butikkerne lukkes samtidig med Arbejdstidens Ophør. Derfor er der i 2det Stykke af § 1 foreslaaet, at en Kommunalbestyrelse i en Sognekommune med det paagældende Amsraads Samtykke kan træffe Bestemmelse om, at Butikkerne maa holdes aabne indtil Kl. 7 Aften paa Ugens 4 første Hverdage indenfor den paagældende Kommunes Omraade; men støder dette umiddelbart op til en Købstad, maa saadan Tilladelse dog

kun gives, efter at der er indhentet Erklæring fra det paagældende Byraad, og dette har erklæret intet at have at erindre imod den omhandlede Foranstaltning; for Købstædernes Vedkommende, derunder ogsaa Flækkerne, kan tilsvarende Bestemmelser træffes med Indenrigsministeriets Samtykke, naar Byraadet derom gør Indstilling og har indhentet Erklæring fra Amsraadet i det Amt, hvor vedkommende Købstad er beliggende.

§ 2 indeholder en Række Undtagelsesbestemmelser fra den Lukketid, der er fastsat i § 1. Der fastsættes her forskellige Ændringer i de bestaaende Forhold, hvorved man har tilstræbt i større Grad, end Tilfældet hidtil har været, at tilvejebringe Ligelighed med Hensyn til Retten til Forhandling af Varer samtidig med, at Hensynet til Publikums Bekvemmelighed i størst mulig Udstrækning er taget i Betragtning. I Bemærkningerne vil man finde alt fornødent angaaende de Overvejelser, der har været knyttet hertil.

Angaaende Bestemmelserne i § 3, som under Litra a. behandler Lukketiderne for Bagere, Kagebagere og Konditorer, skal jeg ogsaa henvise til Bemærkningerne, idet jeg kun skal udtale, at Lukkebestemmelserne her har givet Anledning til en ret omfattende Utilfredshed. Der har paa Grundlag af de hidtil gældende Lukkebestemmelser været fremsendt til Indenrigsministeriet en lang Række Klager, ligesom ogsaa Overtrædelse af disse Bestemmelser har givet Anledning til Retssager af ret principiel Karakter. Man maa derfor i Indenrigsministeriet formene, at man nu ved Revisionen af Loven bør søge disse Bestemmelser ændret, saaledes at de paa een Gang bliver saa klare og saa gennemførlige som muligt. Derfor foreslaas det, at Bagere, Kagebagere og Konditorer i den Tid, i hvilken de ifølge Politivedtagten er berettigede til at sælge Kager eller Konditorvarer samt Konfekt, Chokolade og Sukkervarer til Fortæring paa Stedet, ogsaa skal kunne sælge disse Varer ud af Huset. Derved udvides jo i nogen Grad de paagældende handlendes Salgsret; men det forekommer mig, at de hidtil bestaaende Tilstande paa dette Omraade er uholdbare. De fleste af de Specialforretninger, som forhandler Konfekt og Chokolade, drives paa Kagebagerborgerskab. De har hidtil skullet lukke samtidig med Butikker i øvrigt, det vil altsaa sige som Regel Kl. 6 om Aftenen, men det er fra de paagældende Forretningsindehaveres Side med Styrke og vistnok ogsaa med Rette blevet hævdet, at en væsentlig